

Analiza wyników egzaminu maturalnego z języka francuskiego

1. Charakterystyka arkuszy egzaminacyjnych z języka francuskiego

Egzamin pisemny

Pisemny egzamin maturalny z języka francuskiego obejmował trzy arkusze egzaminacyjne: jeden arkusz na poziomie podstawowym (Arkusz I) i dwa arkusze na poziomie rozszerzonym (Arkusz II zawierający zadania zamknięte oraz Arkusz III zawierający zadania otwarte). Arkusze na obydwu poziomach sprawdzały rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego oraz umiejętność konstruowania wypowiedzi pisemnej. Dodatkowo na poziomie rozszerzonym sprawdzana była umiejętność rozpoznawania i stosowania struktur leksykalno-gramatycznych.

Poziom podstawowy Arkusz I

Zadania 1–9

Arkusz pierwszy (czas trwania egzaminu: 120 minut) obejmował trzy części:

1. Rozumienie ze słuchu.
2. Rozumienie tekstu czytanego.
3. Wypowiedź pisemna – krótka i dłuższa forma użytkowa..

Część pierwsza – **Rozumienie ze słuchu** trwała około 20 minut i składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na trzech różnorodnych tekstach nagranych przez rodzimych użytkowników języka francuskiego – kobietę i mężczyznę. Na płycie każdy tekst był nagrany dwukrotnie wraz z przerwami na zapoznanie się z treścią zadania, rozwiązanie i przeniesienie odpowiedzi z zadań na załączoną kartę odpowiedzi.

Ta część arkusza umożliwiała zdobycie 15 punktów z 50 możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym (30% pkt z poziomu podstawowego).

Zadanie 1 (6 pkt.) z zakresu tematycznego „Życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania wolnego czasu” polegało na wysłuchaniu wypowiedzi dwóch osób i wybraniu sześciu informacji zgodnych z treścią wypowiedzi. Zdający musiał stwierdzić, czy tekst zawiera określone informacje i je wyselekcjonować.

Zadanie 2 (3 pkt.) z zakresu tematycznego „Podróżowanie i turystyka – środki transportu, żywienie – lokale gastronomiczne, zakupy i usługi – korzystanie z usług” polegało na wysłuchaniu trzech anegdot i określeniu ich głównej myśli poprzez wybór jednego z trzech podanych zdań.

Zadanie 3 (6 pkt.) z zakresu tematycznego „Sport – imprezy sportowe, świat przyrody – klęski żywiołowe” polegało na wysłuchaniu dwóch informacji radiowych oraz określeniu głównej myśli tekstu, i stwierdzeniu, czy tekst zawiera określone informacje. Zdający musieli zaznaczyć, które z podanych w zadaniu zdań były zgodne z treścią wysłuchanego tekstu (vrai), które nie były zgodne (faux), a które wcale w nim nie występowały (on ne sait pas).

Część druga – **Rozumienie tekstu czytanego** – składała się z trzech tekstów oraz zadań zamkniętych sprawdzających ich zrozumienie. Za tę część egzaminu zdający mógł uzyskać maksymalnie 20 punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym (40% pkt. z poziomu podstawowego).

Zadanie 4 (5 pkt.) z zakresu tematycznego „Kultura–uczestnictwo w kulturze” polegało na określeniu poszczególnych myśli tekstu i stwierdzeniu, czy tekst zawiera określone informacje. Zdający musiał wybrać zaproponowane zakończenia zdań zgodnie z treścią przeczytanego tekstu. Tekst dotyczył organizowanego co roku we Francji święta muzyki.

Zadanie 5 (5 pkt.) dotyczyło tego samego tekstu co zadanie 4. Zdający musiał określić, czy tekst zawiera podane w zadaniu informacje.

Zadanie 6 (4 pkt.) z zakresu tematycznego „Zakupy i usługi – towary, sprzedawanie i kupowanie, elementy wiedzy o Francji” polegało na stwierdzeniu, czy tekst zawiera określone informacje oraz ich wyselekcjonowaniu. Zdający musiał zaznaczyć właściwe zakończenia zdań zgodnie z treścią przeczytanego tekstu na temat wydatków Francuzów.

Zadanie 7 (6 pkt.) z zakresu tematycznego „Nauka i technika – wynalazki” polegało na rozpoznawaniu związków między poszczególnymi częściami tekstu i określeniu kontekstu komunikacyjnego. Zdający musiał uzupełnić tekst zdaniem z podanej listy. Tekst opisywał historię skonstruowania hulajnogi.

Część trzecia – **Wypowiedź pisemna** składała się z dwóch zadań. Zadaniem zdającego było napisanie dwóch różnych tekstów użytkowych: ogłoszenia oraz listu prywatnego. Obydwie formy zawarte w arkuszu egzaminacyjnym wymagały użycia języka francuskiego w odniesieniu do naturalnych sytuacji, w których zdający może się znaleźć w życiu prywatnym.

Zadanie 8 (5 pkt.) z zakresu tematycznego „Podróżowanie i turystyka – środki transportu” wymagało napisania ogłoszenia celem znalezienia osoby chętnej do podwiezienia w inne miejsce w czasie pobytu na studiach we Francji. Zadanie to sprawdzało umiejętność krótkiego opisu ludzi, czynności, miejsc przy zastosowaniu właściwych środków leksykalno-gramatycznych. Zdający musiał wykazać się umiejętnością przetwarzania informacji podanych w języku polskim na język francuski oraz zachowania formy właściwej dla ogłoszenia. Zastosowane kryteria oceniania do tego zadania otwartego kładły nacisk na komunikatywny przekaz informacji określonych w czteropunktowym poleceniu (do uzyskania 4 pkt.), a w mniejszym stopniu na poprawność językową tego przekazu (1 pkt.).

		Numer zadania	Zakres tematyczny	Rodzaj tekstu/forma wypowiedzi	Rodzaj zadania	Typ zadania	Liczba elementów zadania	Liczba punktów	Sprawdzane standardy	
Poziom podstawowy	Arkusz I	część I	1.	życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania czasu wolnego	tekst narracyjny	zamknięte	dobieranie	6	6	II – 1 c, d
			2.	podróżowanie i turystyka – środki transportu; żywienie – lokale gastronomiczne; zakupy i usługi – korzystanie z usług	rozmowy	zamknięte	WW	3	3	II – 1 a
			3.	sport – imprezy sportowe; świat przyrody – klęski żywiołowe	komunikaty	zamknięte	P/F	6	6	II – 1 a, c
	część II	4.	kultura – uczestnictwo w kulturze	tekst publicystyczny	zamknięte	WW	5	5	II – 2 c, d	
		5.			zamknięte	P/F	5	5	II – 2 c	
		6.	zakupy i usługi – towary, sprzedawanie i kupowanie; elementy wiedzy o Francji.	tekst informacyjny	zamknięte	WW	4	4	II – 2 c, d	
		7.	nauka i technika – wynalazki	tekst publicystyczny	zamknięte	dobieranie	6	6	II – 2 f, g	
	część III	8.	podróżowanie i turystyka – środki transportu	ogłoszenie	otwarte	rozszerzonej odpowiedzi	1	5	I – 1 h; I – 2 b; III – 2 a, e, IV – 2b, c, V – 2	
		9.	nauka i technika – korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych	list prywatny	otwarte	rozszerzonej odpowiedzi	1	10	I – 1 i; I – 2 b; III – 2 a, b, c, e, f, IV – 2 a, b, c, V – 2	

Zadanie 9 (10 pkt.) z zakresu tematycznego „Nauka i technika – korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych” polegało na zredagowaniu listu prywatnego przy określonej długości od 100 do 150 słów, z zachowaniem właściwej dla listu formy i stylu. List skierowany do kolegi/koleżanki miał zawierać

między innymi informacje dotyczące problemu związanego z korzystaniem z telefonu i sposobu jego rozwiązania. Zadanie to sprawdzało umiejętność opisywania przedmiotów, miejsc, zjawisk, czynności, relacjonowania wydarzeń, wyrażania stanów emocjonalnych, przedstawiania i uzasadniania własnych opinii. Zastosowane kryteria oceniania do tego typu zadania otwartego uwzględniały przekaz informacji zawartych w poleceniu (4 pkt.), formę, w jakiej one zostały przekazane (2 pkt.) oraz poprawność i bogactwo językowe zastosowanych środków leksykalno-gramatycznych właściwych dla tej formy wypowiedzi pisemnej. Zadania 8 i 9 pozwalały na zdobycie łącznie 15 punktów możliwych do uzyskania na poziomie podstawowym (30% pkt. z poziomu podstawowego).

Poziom rozszerzony Arkusz II

Zadania 10–15

Czas trwania egzaminu: 70 minut. Pisemny egzamin maturalny z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym obejmował dwa arkusze egzaminacyjne: Arkusz II – zawierający zadania zamknięte oraz Arkusz III – zawierający zadania otwarte. Arkusz II obejmował dwie części:

- rozumienie ze słuchu,
- rozumienie tekstu czytanego i rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych.

Część pierwsza – **Rozumienie ze słuchu** – trwała około 25 minut i składała się z trzech zadań zamkniętych opartych na trzech różnorodnych tekstach nagranych przez rodzimych użytkowników języka francuskiego – kobietę i mężczyznę. Na płycie każdy tekst był nagrany dwukrotnie wraz z przerwami na zapoznanie się z treścią zadania, rozwiązanie i przeniesienie odpowiedzi z zadań na załączoną kartę odpowiedzi.

Ta część arkusza umożliwiała zdobycie 15 punktów na 27 możliwych do uzyskania z tej części egzaminu (56%).

Zadanie 10 (5 pkt.) z zakresu tematycznego „Podróżowanie i turystyka – środki transportu” polegało na wysłuchaniu porad dla kierowców i dobraniu do nich haseł zgodnych z ich treścią. Zdający musiał wykazać się umiejętnością odbioru tekstu w zakresie określenia głównych myśli poszczególnych jego części.

Zadanie 11 (5 pkt.) z zakresu tematycznego „Kultura – twórcy i ich dzieła” polegało na wysłuchaniu wywiadu z krytykiem literackim na temat twórczości francuskiego pisarza Aleksandra Dumas i wybraniu właściwych zakończeń zdań. Zdający przy tym zadaniu musiał wykazać się umiejętnością określania głównej myśli tekstu, intencji nadawcy tekstu i kontekstu sytuacyjnego (miejsca i czasu).

Zadanie 12 (5 pkt.) z zakresu tematycznego „Praca – warunki pracy i zatrudnienia” polegało na wysłuchaniu wywiadu na temat reformy czasu pracy we Francji oraz określeniu głównej myśli tekstu, określeniu intencji nadawcy tekstu i kontekstu sytuacyjnego (uczestników, miejsca, czasu). Zdający musieli zaznaczyć, które z podanych w zadaniu informacji były zgodne z treścią wysłuchanego tekstu (vrai), które nie były zgodne (faux), a które wcale w nim nie występowały (on ne sait pas).

Część druga – **Rozumienie tekstu czytanego** (2 zadania) i **rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych** (1 zadanie) składała się z trzech różnorodnych tekstów oraz zadań zamkniętych sprawdzających ich zrozumienie, jak również stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych (zadanie 15). Za tę część egzaminu zdający mógł uzyskać maksymalnie 12 punktów na 27 możliwych do uzyskania za tę część egzaminu (44%).

Zadanie 13 (4 pkt.) z zakresu tematycznego „Żywność – artykuły spożywcze, posiłki; elementy wiedzy o Francji” polegało na wybraniu 4 z 6 zaproponowanych zdań. Zdający miał wykazać się umiejętnością określenia głównej myśli poszczególnych części tekstu, jak również rozpoznawaniu związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.

Zadanie 14 (4 pkt.) z zakresu tematycznego „Świat przyrody – zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego” polegało na wybraniu czterech spośród sześciu zaproponowanych głównych myśli poszczególnych części tekstu. Tekst dotyczył roli morza i zagrożeń środowiska morskiego. Zdający miał za zadanie określić główną myśl tekstu jak również rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu.

Zadanie 15 (4 pkt.) z zakresu tematycznego „Życie rodzinne – formy spędzania wolnego czasu” polegało na rozpoznaniu związków między poszczególnymi częściami tekstu i rozpoznaniu różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych w podanym kontekście. Zdający miał za zadanie uzupełnienie tekstu w ośmiu miejscach poprzez wybór jednej z trzech zaproponowanych struktur gramatycznych.

Poziom rozszerzony Arkusz III

Zadania 16–18

Arkusz III (czas trwania egzaminu: 110 minut) składał się z dwóch części:

- dwóch zadań na stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych,
- trzech tematów (do wyboru) wypowiedzi pisemnej na 200 do 250 słów. Za tę część egzaminu zdający mógł uzyskać maksymalnie 23 punkty.

Zadanie 16 (3 pkt.) z zakresu tematycznego „Podróżowanie i turystyka – zwiedzanie; elementy wiedzy o Francji” polegało na rozpoznaniu związków między poszczególnymi częściami tekstu. Zdający miał za zadanie uzupełnienie tekstu w sześciu miejscach wpisując w każde z nich brakujący wyraz, by otrzymać tekst spójny i poprawny gramatycznie. Tekst dotyczył walorów turystycznych francuskiego miasta Saint-Tropez.

		Numer zadania	Zakres tematyczny	Rodzaj tekstu/forma wypowiedzi	Rodzaj zadania	Typ zadania	Liczba elementów zadania	Liczba punktów	Sprawdzane standardy	
Poziom rozszerzony	Arkusz II	część I	10.	podróżowanie i turystyka – środki transportu	instrukcje	zamknięte	dobieranie	5	5	II – 1 b
			11.	kultura – twórcy i ich dzieła	wywiad	zamknięte	WW	5	5	II 1 a, e, g
			12.	praca – warunki pracy i zatrudnienia	wywiad	zamknięte	P/F	5	5	II – 1 a, e, g
		część II	13.	żywienie – artykuły spożywcze, posiłki; elementy wiedzy o Francji	informacyjny	zamknięte	P/F	4	4	II – 2 c, d
			14.	świat przyrody – zagrożenie i ochrona środowiska naturalnego	publicystyczny	zamknięte	dobieranie	4	4	II – 2 b, f
			15.	człowiek – wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, życie rodzinne i towarzyskie – formy spędzania wolnego czasu	literacki	zamknięte	test luk sterowanych	8	4	II – 2 f, j
	Arkusz III	część I	16.	podróżowanie i turystyka – zwiedzanie; elementy wiedzy o Francji	informacyjny	otwarte	test luk	6	3	II – 2 f;
			17.	człowiek – uczucia i emocje	literacki	otwarte	krótkiej odpowiedzi	4	2	V – 2 a, b
		część II	18.	nauka, technika – współczesne środki przekazu i przetwarzania informacji; kultura – twórcy i ich dzieła; człowiek – uczucia i emocje; życie rodzinne i towarzyskie – styl życia.	rozprawka recenzja opowiadanie	otwarte	rozszerzonej odpowiedzi	1	18	I – 1 l, i, a, e, I – 2 b; III – 2 a, b, c, d, e, f, V – 2 a, b

Zadanie 17 (2 pkt.) z zakresu tematycznego „Człowiek – uczucia i emocje” polegało na wykazaniu się przez zdającego umiejętnością relacjonowania, przetwarzania i przekazywania tekstów w języku obcym oraz stosowania zmian struktur leksykalno-gramatycznych. Na podstawie krótkiego tekstu w języku polskim zdający musiał uzupełnić tekst w języku francuskim tłumaczeniem czterech wyrazów, tak, aby otrzymać logiczną, poprawną gramatycznie i zgodną z polskim tekstem całość.

Zadanie 18 (18 pkt.) – **Wypowiedź pisemna** – zadaniem zdającego było sformułowanie wypowiedzi na jeden z trzech tematów (do wyboru przez zdającego). Tematy te zgodne były z następującymi zakresami tematycznymi: „Nauka technika – współczesne środki przekazu i przetwarzania informacji;

Kultura – twórcy i ich dzieła; Człowiek – uczucia i emocje”. Tematy obejmowały następujące formy wypowiedzi:

1. rozprawka,
2. recenzja,
3. opowiadanie.

Zadanie to sprawdzało przede wszystkim umiejętność konstruowania różnych form wypowiedzi pisemnych z zastosowaniem różnorodnych struktur leksykalno-gramatycznych, wypowiedzianie się w określonej formie z zachowaniem poprawności językowej i podanego limitu słów, przedstawieniu i uzasadnianie własnych opinii i opinii innych osób, a także relacjonowaniu wydarzeń, przetwarzaniu i przekazywaniu tekstów przeczytanych w języku obcym.

2. Statystyczne opracowanie wyników egzaminu maturalnego

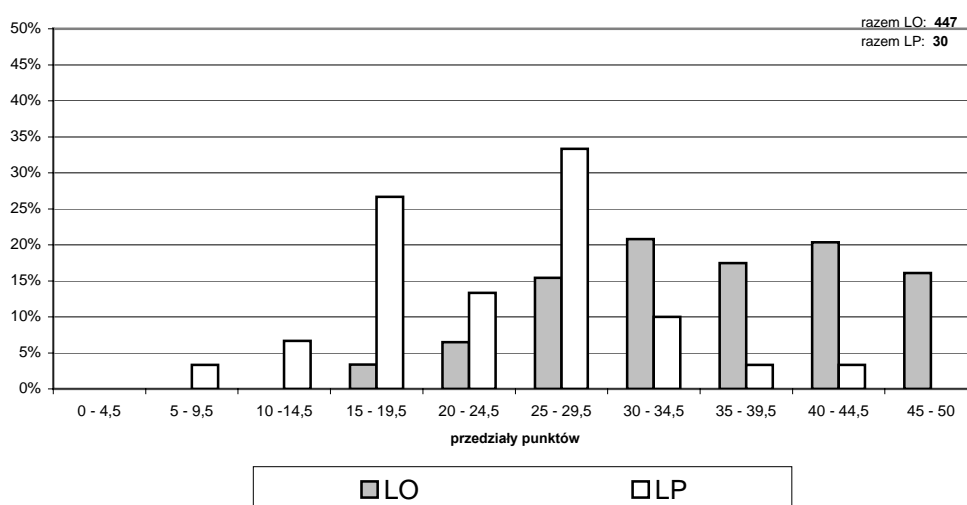
Do egzaminu maturalnego z języka francuskiego na poziomie podstawowym przystąpiło 356 uczniów w województwie dolnośląskim oraz 121 w województwie opolskim (w sumie 477 zdających). 332 osoby, czyli prawie 70% wszystkich zdających, zdecydowało się przystąpić również do egzaminu na poziomie rozszerzonym.

Egzamin pisemny na poziomie podstawowym okazał się egzaminem łatwym i przyjaznym dla zdających. Pozytywny wynik uzyskało 99,1% zdających.

Język francuski wybrało 447 uczniów z liceów ogólnokształcących i 30 z liceów profilowanych. Na wykresie ilustrującym rozkład wyników w obydwu typach szkół w okręgu wyraźnie widać, że wyższe wyniki uzyskali uczniowie liceów ogólnokształcących. Ich średni wynik to 71,2% punktów, podczas gdy średni wynik w liceach profilowanych wyniósł 46,4%. Różnica ta jest jeszcze bardziej widoczna, gdy przeanalizuje się wykres dokładnie: prawie 54% zdających z liceów ogólnokształcących uzyskało wynik w przedziale od 70 do 100% możliwych punktów. Uczniów z liceów profilowanych, którzy zdali egzamin na tak wysokim poziomie, było niespełna 7%. Gdybyśmy chcieli więc mówić o łatwości tego arkusza, to należy pamiętać, że okazał się on łatwy dla absolwentów liceów ogólnokształcących (wskaźnik łatwości 0,71), ale trudny dla absolwentów liceów profilowanych (wskaźnik łatwości 0,46).

Wykres 1

Język francuski - arkusz I - poziom podstawowy
rozkład procentowy wyników w przedziałach punktowych - szkoły w okręgu

Do egzaminu maturalnego z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym przystąpiło 261 uczniów w województwie dolnośląskim oraz 71 w województwie opolskim (w sumie 332 zdających). Jest to

liczba zdających, którzy przystąpili do rozwiązywania zadań w arkuszu II. Jeden zdający zrezygnował z pisania po drugiej części.

Egzamin pisemny na poziomie rozszerzonym okazał się egzaminem średnio trudnym dla zdających (wskaźnik łatwości za obydwa arkusze wynosi 0,5). Arkusz II okazał się niemal tak samo trudny jak arkusz III.

Tabela 1. Średni wynik za poszczególne arkusze w okręgu

	Arkusz I	Arkusz II	Arkusz III
Liczba punktów do zdobycia	50	27	23
Średnia liczba zdobytych punktów	34,8	13,6	11,6
Łatwość arkuszy	0,70	0,50	0,51

Procentowy rozkład wyników zdających w skali staninowej

Przedmiot		Język francuski			
		podstawowy	procent zdających w okręgu	rozszerzony	procent zdających w okręgu
maksymalna liczba punktów		50		50	
Staninowy podział wyników	I stanin – najniższy	0–31%	1,46	0–21%	7,23
	II stanin – bardzo niski	32–40%	4,38	22–32%	10,24
	III stanin – niski	41–52%	10,44	33–42%	15,06
	IV stanin – niżej średni	53–64%	22,76	43–52%	25,60
	V stanin – średni	65–77%	22,96	53–62%	15,66
	VI stanin – wyżej średni	78–87%	19,43	63–71%	12,35
	VII stanin – wysoki	88–93%	10,23	72–80%	7,53
	VIII stanin – bardzo wysoki	94–97%	6,05	81–87%	3,31
	IX stanin – najwyższy	98–100%	2,30	88–100%	3,01

3. Interpretacja wyników pisemnego egzaminu maturalnego

Poziom podstawowy i rozszerzony

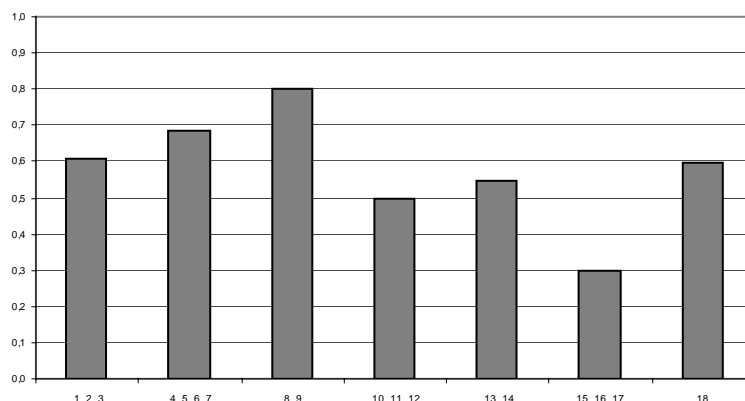
Na poziomie podstawowym w arkuszu I były sprawdzane trzy umiejętności językowe, czyli rozumienie ze słuchu (zadania 1, 2, 3), rozumienie tekstu czytanego (zadania 4, 5, 6, 7) oraz pisanie (zadania 8, 9). Analiza arkusza została oparta na porównaniu tych umiejętności. Wykres 3 pokazuje łatwość poszczególnych umiejętności na obydwu poziomach egzaminacyjnych. Zadania dotyczące poziomu podstawowego to zadania 1–9.

Z wykresu można odczytać, że najtrudniejsze okazało się rozumienie ze słuchu, dość trudne było rozumienie tekstu czytanego (wskaźniki łatwości 0,61 i 0,69), a najłatwiejsze było pisanie tekstów (wskaźnik łatwości 0,8). Są to dane zaskakujące, ponieważ osiągnięcia uczniów w innych językach obcych kształtowały się inaczej.

Wykres 3 pozwala prześledzić trudność zadań w obrębie poszczególnych umiejętności. Zadanie 2 sprawdzające rozumienie ze słuchu okazało się znacznie trudniejsze niż zadania 1 i 3 sprawdzające tę umiejętność. Zadania sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu czytanego też miały różny stopień trudności: zadanie 7 było dużo trudniejsze od pozostałych. Różnica w stopniu trudności zadań wystąpiła również przy sprawdzaniu umiejętności pisania tekstów użytkowych. Napisanie krótkiego tekstu użytkowego (zadanie 8), gdzie przede wszystkim była oceniana komunikatywność, okazało się zadaniem bardzo łatwym (wskaźnik 0,93), natomiast dłuższy tekst użytkowy, gdzie znaczącym elementem oceny były forma poprawność i bogactwo języka, sprawił zdającym trochę więcej problemów, ale było to również zadanie łatwe (wskaźnik 0,74).

Wykres 2

Język francuski - łatwość poszczególnych umiejętności

Wykres 3

Język francuski - łatwość zadań - okręg

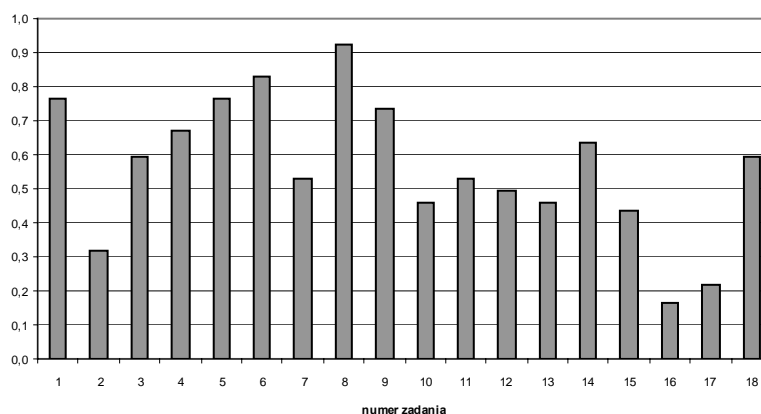

Tabela 2. Średni wynik za poszczególne umiejętności na poziomie podstawowym

	Rozumienie ze słuchu	Rozumienie tekstu czytanego	Pisanie
Liczba punktów do zdobycia	15	20	15
Średnia liczba zdobytych punktów	9,1	13,7	12
Łatwość poszczególnych umiejętności	0,61	0,68	0,80

Na poziomie rozszerzonym w arkuszu II i III, oprócz umiejętności komunikacyjnych, czyli rozumienia ze słuchu (zadania 10, 11, 12), rozumienia tekstu czytanego (zadanie 13, 14) oraz pisania (zadanie 18), były sprawdzane również środki językowe, czyli umiejętność rozpoznawania i stosowania struktur leksykalno-gramatycznych w określonym kontekście (zadania 15, 16, 17). Analiza tych arkuszy została oparta na porównaniu tych umiejętności.

Z wykresu 3 można odczytać, że na tym poziomie żadna umiejętność nie była dla zdających łatwa. Zdający najlepiej opanowali umiejętność pisania dłuższej wypowiedzi na określony temat we wskazanej formie (wskaźnik 0,60). Zadaniem średnio trudnym były zadania sprawdzające rozumienie tekstu czytanego (wskaźnik 0,55) oraz zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu (wskaźnik 0,49). Największe problemy sprawiły zdającym zadania na rozpoznanie i zastosowanie leksyki i gramatyki – okazały się trudne (wskaźnik 0,3).

Umiejętności uczniów w tym zakresie ilustruje dokładniej wykres 3. O ile zadanie 15, które było zadaniem zamkniętym i sprawdzało rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych, było dla zda-

jących trochę łatwiejsze (wskaźnik 0,44), to zadania 16 i 17 – otwarte, sprawdzające stosowanie tych struktur, okazały się bardzo trudne i trudne (wskaźniki łatwości 0,17 i 0,22).

Tabela 3. Średni wynik za poszczególne umiejętności na poziomie rozszerzonym

	Rozumienie ze słuchu	Rozumienie tekstu czytanego	Rozpoznawanie i stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych	Pisanie
Liczba punktów do zdobycia	15	9	8	18
Średnia liczba zdobytych punktów	7,4	4,4	2,7	10,7
Łatwość poszczególnych umiejętności	0,49	0,55	0,30	0,60

Zadanie 18 w arkuszu III polegało na napisaniu wypracowania na zadany temat we wskazanej formie i określonym limicie słów. Najmniej popularną formą okazała się recenzja, a najbardziej popularną rozprawka, forma najczęściej ćwiczona w szkole. Chętnie wybierany był również temat 3 – opowiadanie, wymagające od zdających największej kreatywności.

Wybieralność tematu		
	liczba zdających	procent zdających
Temat 1 – rozprawka	185	55,9
Temat 2 – recenzja	12	3,6
Temat 3 – opowiadanie	127	38,4
Brak wyboru lub wybór nieoznaczony	7	2,1

4. Egzamin ustny

Charakterystyka zestawów wykorzystanych na egzaminie ustnym z języka francuskiego

Zestawy na egzamin ustny przygotowywane były przez Okręgowe Komisje Egzaminacyjne. Egzamin na **poziomie podstawowym** trwał 10 minut. Zdający miał na zapoznanie się z zestawem 5 minut, które nie były wliczane do czasu trwania egzaminu. Zestaw dla zdających na poziomie podstawowym składał się z dwóch zadań. Zadanie pierwsze polegało na przeprowadzeniu trzech rozmów sterowanych (uzyskiwanie, udzielanie informacji; relacjonowanie wydarzeń; negocjowanie). Zdający musiał wykazać się umiejętnością reagowania językowego w sytuacjach życia codziennego. Rozmowy prowadzone były zgodnie ze scenariuszem podanym w zadaniu w języku polskim. Zadanie drugie polegało na opisanie zamieszczonej w zestawie ilustracji oraz udzieleniu odpowiedzi na dwa pytania zawarte wyłącznie w zestawie egzaminującego.

Zadania w zestawach na poziomie podstawowym obejmowały pełen zakres tematyczny przewidziany w standardach wymagań i sprawdzały umiejętność tworzenia krótkiej wypowiedzi ustnej oraz reagowania językowego w zakresie mówienia (z uwzględnieniem wszystkich umiejętności szczegółowych ujętych w standardach III, IV dla poziomu podstawowego). Oceniana była umiejętność przekazania informacji (9 punktów), opisanie ilustracji (2 punkty), wyrażania opinii (4 punkty) oraz umiejętności językowe (5 punktów).

Egzamin na **poziomie rozszerzonym** trwał 15 minut. Zdający miał na zapoznanie się z zestawem 15 minut, które nie były wliczane do czasu trwania egzaminu. Zestaw dla zdających na poziomie rozszerzonym składał się z dwóch zadań. Zadanie pierwsze polegało na opisanie zawartego w zestawie materiału stymulującego oraz rozmowy z egzaminującym na zaprezentowany temat. Rozmowa prowadzona była w oparciu o pytania zawarte wyłącznie w zestawie egzaminującego. Zdający musiał wykazać się umiejętnością opisywania przedstawionego materiału, interpretacji zawartych w nim treści oraz wyrażania i uzasadniania własnych opinii. Zadanie drugie polegało na prezentacji przez zdającego jednego z dwóch tematów umieszczonych w zestawie oraz dyskusji z egzaminującym na przedstawiony temat. Celem tej części egzaminu było sprawdzenie umiejętności wyrażania, uzasadniania i obrony własnych opinii związanych z prezentowanym tematem.

Zadania w zestawach na poziomie rozszerzonym obejmowały pełen zakres tematyczny przewidziany w standardach wymagań i sprawdzały umiejętność tworzenia dłuższej, wieloaspektowej wypowiedzi ustnej oraz reagowania językowego w zakresie mówienia (z uwzględnieniem wszystkich umiejętności szczegółowych ujętych w standardach III, IV dla poziomu rozszerzonego). Oceniana była umiejętność prezentacji materiału lub tematu (5 punktów), interpretowanie, wyrażanie opinii oraz argumentowanie (8 punktów) oraz umiejętności językowe (7 punktów).

Wyniki egzaminu ustnego

Do egzaminu ustnego z języka francuskiego przystąpiło 475 abiturientów, w tym 297 osób wybrało poziom podstawowy, a 178 osób – poziom rozszerzony. Wszystkie osoby, które zdawały egzamin ustny na poziomie podstawowym wybrały język francuski jako przedmiot obowiązkowy, natomiast spośród zdających na poziomie rozszerzonym 43 osoby wybrały ten język jako przedmiot dodatkowy. Dane dotyczące zdania egzaminu ustnego dotyczą osób, które wybrały język francuski jako przedmiot obowiązkowy. Na poziomie podstawowym próg ten pokonało 95,3% zdających. Na poziomie rozszerzonym pozytywny wynik uzyskał jeszcze większy procent zdających – 97%.

W porównaniu do wyników egzaminu pisemnego, wyniki egzaminu ustnego są słabsze, zwłaszcza na poziomie podstawowym. Gorzej radzili sobie na tym egzaminie uczniowie liceów profilowanych. Świadczą o tym średnie wyniki osiągane przez uczniów tych szkół na egzaminie ustnym. Prawdopodobnie fakt ten związany jest z mniejszą liczbą godzin języka w szkole i faktem, że mówienie w języku obcym jest umiejętnością zaliczaną do najtrudniejszych.

Poziom	Język francuski – egzamin ustny		
	typ szkoły	maksymalna liczba punktów	średnia zdobytych punktów
Podstawowy	LO	20	13,6
Podstawowy	LP	20	9,2
Rozszerzony	LO	20	14,8
Rozszerzony	LP	20	10,5

5. Podsumowanie i wnioski końcowe

Arkusze egzaminacyjne z języka francuskiego na poziomie podstawowym okazały się trafnym narzędziem pomiaru. Świadczą o tym wyniki uzyskane przez abiturientów – 97,9% zdających osiągnęło próg zaliczeniowy. Wymagania egzaminacyjne były znane od co najmniej dwóch lat, zadania egzaminacyjne nie były więc zaskoczeniem. Formuła egzaminu jest sprawdzona, należałoby się jednak zastanowić, czy stopień trudności został dobrze dobrany, ponieważ nie wszystkie wymagane umiejętności – rozumienie ze słuchu, rozumienie tekstu czytanego i pisanie – zostały opanowane przez uczniów w porównywalnym stopniu.

Sprawdzanie rozumienia ze słuchu przy użyciu nagrań rodzimych użytkowników języka na płycie CD nie budzi już dzisiaj żadnych kontrowersji, stało się standardem. I chociaż nikt nie wyobraża już sobie dzisiaj nowoczesnego nauczania języka obcego bez użycia nagrań, zadanie to było dla zdających trudniejsze niż inne. Szczególnie cieszy pozytywny wynik uzyskany za zadanie sprawdzające umiejętność pisania tekstów użytkowych, zwłaszcza, że zdający nie mieli możliwości korzystania ze słowników. Najwięcej punktów uczniowie zyskiwali w tych zadaniach za komunikatywność przekazu. Świadczy to o tym, że komunikatywna metoda nauczania języka obcego zyskała przewagę nad metodą gramatyczno-tłumaczeniową.

Dla egzaminu na poziomie rozszerzonym nie został określony próg zdawalności, ale arkusze egzaminacyjne dobrze pokazały różnice w umiejętnościach uczniów. Z pewnością wyniki te zostały wykorzystane przez uczelnie przy przeprowadzaniu naboru na wyższe studia.

Również na tym poziomie formuła egzaminu spowodowała, że nauczyciele kładli większy nacisk na wykorzystanie komunikatywnej metody nauczania. Zdający uzyskali dość dużo punktów za umiejętności komunikacyjne. Obserwując niskie wyniki uczniów uzyskane za rozpoznawanie i stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych, należy wziąć pod uwagę fakt, że język francuski jest zwykle drugim językiem obcym z mniejszą liczbą godzin nauczania.

Wyniki egzaminu i jego obserwacja skłaniają do sformułowania kilku wskazań i refleksji dotyczących działań metodycznych niezbędnych do jeszcze skuteczniejszej pracy z uczniem:

1. Praca z uczniami z wykorzystaniem autentycznych nagrań obcojęzycznych warunkuje dobre przygotowanie uczniów do egzaminu. Konieczny jest odpowiedni sprzęt oraz podręczniki umożliwiające rozwijanie rozumienia ze słuchu, sprawności językowej, warunkującej komunikację.
2. Rozwijanie sprawności rozumienia tekstu czytanego powinno odbywać się na bazie autentycznych tekstów obcojęzycznych, poprzez stosowanie odpowiednich strategii globalnego i selektywnego rozumienia tekstów.
3. Proponuje się położyć większy nacisk na ćwiczenia leksykalno-gramatyczne, nie zaniehbując przy tym umiejętności komunikacyjnych. Dotyczy to zwłaszcza przygotowania uczniów do egzaminu na poziomie rozszerzonym, gdzie komponent za poprawność i bogactwo językowe w ogólnej liczbie punktów jest dość znaczny (ponad 30% wszystkich punktów). Zaleca się ćwiczenie leksyki i gramatyki na autentycznych tekstach.
4. Bardzo pożądane byłoby zapoznanie uczniów z kształtem egzaminu, standardami wymagań egzaminacyjnych, kryteriami oceniania oraz przykładowymi zadaniami zawartymi w *Informatorze maturalnym*. Wiedza o egzaminie wydaje się kluczowa dla osiągnięcia wyższego wyniku egzaminacyjnego.
5. Tworzenie wypowiedzi pisemnej w odpowiedniej formie jest umiejętnością opartą na znajomości zasad jej konstruowania. Pożądane rezultaty można osiągnąć poprzez przypomnienie i utrwalanie wiedzy na temat wymogów dotyczących treści wypowiedzi w danej formie, zawartych w kryteriach oceniania. Ćwicząc umiejętność pisania, wskazane byłoby przyzwyczajanie uczniów do pisania wypracowań zgodnie z tymi wymogami.